

V Letech u Písku se otevře Památník holokaustu Romů a Sintů. Jeho partnerem je i ZČU

23.4.2024 - Pavel Korelus | Západočeská univerzita v Plzni

V neděli 12. května bude mít veřejnost poprvé možnost navštívit Památník holokaustu Romů a Sintů v Čechách, který vznikl na místě druhoválečného koncentračního tábora v Letech u Písku. V úterý 23. dubna se uskutečnila závěrečná tisková konference k tomuto projektu.

Lokalitu, na které od 70. let minulého století stál vepřín, zkoumaly týmy katedry archeologie Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni, přičemž na výzkumu se podílely také Fakulta strojní a Nové technologie – výzkumné centrum. Archeologové, a s nimi také Muzeum romské kultury, tak získali detailní informace o poloze a uspořádání tábora, o stavební podobě jednotlivých částí a jejich vývojových proměnách. Početný soubor artefaktů přiblížil podmínky života vězněných a umožnil rekonstruovat provoz tábora. Díky výzkumu se také podařilo nalézt do té doby neznámé místo, kde se nacházel hřbitov obětí. Jedinečné nálezy včetně součástí oděvů, obuvi a osobních předmětů, vydala sondáž jímky.

Na začátku loňského roku výzkum shrnula publikace Svědectví archeologie o tzv. cikánském táboře v Letech.

„Otevíráme památník, jehož budování dostalo Muzeum romské kultury za úkol usnesením vlády z roku 2017. Muzeum převzalo kulturní památku Lety a také bývalý velkokapacitní vepřín v roce 2018, dostali jsme za úkol nejprve provést archeologický průzkum, který probíhal v letech 2019 až 2020, a poté demolici vepřína v roce 2022,“ shrnula ředitelka Muzea romské kultury Jana Horváthová. *„Muzeum tímto otevírá už svoji druhou pobočku, po pobočce Hodonín u Kunštátu – Památník holokaustu Romů a Sintů na Moravě,“* dodala.

Vybudování památníku v Letech finančně podpořil grant z Islandu, Lichtenštejnska a Norska, český stát prostřednictvím Ministerstva kultury a velvyslanectví SRN v Praze. *„Českými partnery je obec Lety a Západočeská univerzita v Plzni,“* uvedla mluvčí Muzea romské kultury Karolina Spielmannová s tím, že ideou památníku *„je přímo na místě utrpení připomínat památku vězněných, informovat a vzdělávat o dění před a během druhé světové války i o dopadu nacistické genocidy na romské komunity v českých zemích.“*

Spoluautorka památníku Anna Míšková dodala, že obsahuje dvě expozice. Ta uvnitř návštěvnického centra dostala název Paměť místa a místo Paměti. *„Věnuje se událostem, které se na tomto místě odehrály, ale také symbolice, jakou toto místo má. Návštěvníky provede přes období předválečného období a druhou světovou válku s důrazem na fungování takzvaného cikánského tábora v Letech u Písku, až po poválečné vypořádání s traumatem a samozřejmě po boj o odstranění vepřína,“* uvedla mluvčí.

Venkovní expozice Stezka paměti bude přístupná neustále. *„Díky ní mohou návštěvníci vyslechnout hlasy přeživších a projít se po kruhu se jmény všech evidovaných vězněných až na nouzové pohřebiště, kde byl vztyčen nový kříž,“* popsala.

Památník holokaustu Romů a Sintů v Čechách se pro veřejnost otevře poprvé v neděli 12. 5. 2024 –

tedy ve stejný den, kdy se u nouzového pohřebiště v bezprostřední blízkosti Památníku uskuteční tradiční pietní akt k uctění památky obětí holokaustu Romů a Sintů. Návštěvníci pietního aktu tak budou moci absolvovat prohlídky areálu Památníku včetně obou jeho expozic.

<https://info.zcu.cz/V-Letech-u-Pisku-se-otevre-Pamatnik-holokaustu-Romu-a-Sintu--Jeho-partnerem-je-i-ZCU/clanek.jsp?id=6458>